

IAZ 1999.URTEKO SANTO TOMAS EGUNEKO BERTSO JAIALDIAREN KRONIKA

Xenpelar Bertso Eskola

Urte hagitz lanpetua izan dugu 1999.urtea. Herrian zehar bertsolaritza hedatzen gogotik saiatu gara. Alde batetik urtero ohiko den lanari aurre egin behar izan diogulako, bertsolaritza ikastaroa, Madalenetako urteroko bertso saioa, Santagedako koplagingintzan, Santo Tomaseko jaialdia... beraz horrena guztia gutxi balitz, Gipuzkoako 99.eko bertsolari txapelketako-

an erronkari aurre egiteko ausardia izan dute Xenpelar bertso eskolako sei gazteek. Txapelketa horren berri beste leku batean agertuko da "Oarso" honetan, Jon Ansak egingo duena hain zuzen.

Bertsozalearen omena da aurtengoan egin ez duguna, lanak trumilka etorri baizitzaigun 1999.ekoan.

Denari ezin aurre egin eta hori izan zen utzi genuena 2000. urte honetan egiteko; beraz aurtengoa ez dugu joaten utziko "bertsozalearen" omena egin gabe.

Goikoaz ganera 1999.urteak zerbait gehiago ekarri zuen Xenpelar bertso eskolarentzat: urtero bezala Santo Tomas egunean bertsopaper lehiaketak burutu ziren, bat "XI. Zafirain Anaiak" helduen sailekoa noranahikotua mugarik gabe 18 urte-tik gorakoentzat.

Gazteen (17 urte arteko) saileko bertsopaper lehiaketari berriz, berrikuntza ezarri diogu: "Ibon Zabala" izena ipintzeaz ganera, "Oiarsoaldea" izenez ezagutzen dugun barruti honetako lau herrietara, Pasaia, Lezo, Oiartzun, Errenteria-Ore-retara, mugatua izan da, geure inguruko gazteei aukera berri bat eskaintzearen; nagusiki bertsolaritzaren zaletasuna bultzatu asmoz geure inguru hurbileneko gazteen artean. Beraz aurrerantzean ere bide hori jorratuko dugu, onak dira "urru-

Maidera eta Arantza trikitilariak, jaialdia musikaz alaitzen.

Xabier Amuriza, Jokin Sorozabal, Jon Maia, Igor Elorza, Josu Oiarzabal, Mikel Aginaga, (azken bi hauek Xenpelar bertso eskolakoak) eta Antton Cazabon.

“ZAPIRAIN ANAIK” HELDUEN, XI. BERTSOPAPER LEHIAKETA

Irabazle: Jon Ansa Mendizabal (Xenpelar bertso Eskolakoa)

Izena: “Bandera Zuririk ez Kosovon”

Doinua: Habanera

Argazkian, Jon Ansa bere bertsopaperak kantatzen.

tiko intxaurrak”, eskuragarriagoak aldiz “bertakoak” eta, hau da hain zuzen geure helburua, ikastetxe, ikastolak eta ahal duten guztiak bertso zaletasunaren helburu hori hedatzen hori hedatzen laguntzea, erne egon gero! 2000. honetan bertsopaper deialdiari erantzuteko, “Oiarsoaldeko” gazteak.

1)
Kosovotik heldu dira
nahigabezko oihartzunak,
ze hurbiltasuna duen
hango bonba hots hurrinak!
milaka zenbatu arren
hilak eta alargunak,
zalantzas beteak gaitu

informazio hutsunak:
zein dira biktimak eta
zein oster errudunak?
nahiz eta ez gaituen pozten
Milosevic jardunak,
zintzoagoak ez dira
NAToko abioidunak.
Gure etsaien etsai dira.
Baina ez gure lagunak.

2)
Oh, Kosovo lur emankor
oh, Kosovo lur oparo,
gogor gailendu zaizkizu
Washington eta Belgrado,
bonba bihurrien eta
gezur maltzurren esklabo,

pantailatxoan egia
ez ote zaizu arraro?:
“Laguntza behar duzue,
zuek bakarrik akaboz,
Osaba Samen ondoan
denbora lasai igaro”,
saldu diguten gezurra
sinisterikan ez dago,
Milosevic txarra bada
NATO ez da gutxiago.

3)
Kurdistango egoerak
ez ditu asko larritu,
Iraken egin zutena
oraindik ez da argitu,
Euskal Herriak ezetza...
Baina ez zuten aditu,
Palestina ere berdin,
ta zertarako jarraitu?
Gaur Balkanetan zaindari
zerrenda ezin amaitu,
Yankeearen ironiak
bihotzean mindu gaitu,
Kosovon egin dutenak
badu nahikoa “meritu”,
Herrien kontra sortuak
Herriak askatzen ditu.

4)
Zerura jarria dago
Jugoslaviaren soa,
odei beltzek eusten dute
haundi-maundien pausoa,
Balkanetako paisaia,
ze karamelu gozoa
Amerikak luza dezan
justiziaren besoa,
genozidio gordina
eta aire eraso,
bitatik bat hautatzea,
hori ez da arazoa,
onartu ezina baita
bi aldeetan jazioa,
Batek herri bat hautsi du
Besteak mundu osoa.

5)
Cure mundu txiki hontan
lagunak zer parabola
pastela denen artean
ezin banatu inola,
izan zitekeen Korea,
izan zitekeen Angola.
Balkanetan tokatu da
Etxe-zuriko tonbola
munduan jabe bihurtu
nahi badute edonola,
Kosovoarren bizitza
NATOkoei bost axola!
bihotzean hautsa dute
kontzientzietan odola,
Lo egin badezakete
Jakin nahiko nuke nola.

6)

Komunikabidetatik
nahiz mila berri zabaldu,
benetan gertatzen dena
ez dute inoiz azaldu,
“Irratiak hura dio.
Telebistak hau esan du”,
egiaz jabetzen diren
azken tontoak gera gu,
“Gaurkoa garbi joan da
akats txiki batzuk salbu
izan gaitezen ulerkor
ta izan gaitezen malgu”,
denen alde dabiltzala
nahiz erraz diguten saldu,
Clintonek irabazten du
Ta beste guztiok galdu.

7)
Negoziazioa da gerren
egur bereko enborra
bien arteko eskontza
ez al da gero gogorra?
CNN babesle
Kokakola esponsorra,
Dirua da historia
mugitzen duen motorra,
Wallstreeten eduki arren
paregabeko altxorra
kasu honetan txekex
ez dute nahikoa horra.
Garestiako baita
merezki duten zigorra,
Dolarrez ez da ordaintzen
Herri batekiko zorra.

8)
Denok sartu nahi gaituzte
sistemaren eskemetan
herrialde eta gure
arteko harremanetan,
Kosovoarrek sufritu
dute beraien zainetan,
Amerikak bere “alde”
egindako azainetan
porrota baita nagusi
bonbazko garaipenetan,
nahiz gerra amai liteken
hiruzpalau egunetan
Yankeeen diru gosea
bukatu arte benetan
Bandera zuririk ez da
izango mundu honetan

“CLIN-TONIK”

Argazkian, Arkaitz Oiarzabal bere bertsopaperak kantatzen.

“IBON ZABALA” GAZTEEN, I. BERTSOPAPER LEHIAKETA

Sail honen lehen saria, hutsean utzi zuen Epai-mahaiak, beraz hemengo bertsoak bigarren saria irabazitako bertsopaperak dira.

Irabazlea: Arkaitz Oiarzabal Zapirain (Xenpelar bertso eskolakoa).

Izena: “Euskal Herriko urte zaharrei begira”.

Doinua: Aita izena / kanta beharra.

1)
Sorta hasten dut sentimentuak
zuzendu Euskal Herrira
zeren Espainak nazketu gaitu
sortuz mila tira-bira:
Hildako asko, ta euskaldunak
murriztu gara erdira
baina nahiz lehengo abertzaleak
zahartu, bada segida
ea guk zerbait aldatzen dugun
garai berriei begira.

2)
Euskal jendeak, bizi izan zuen
egoera oso latza
nahiz eta batzuk izan bazuten
heurengan hainbat zalantza.
Franco jaunaren gaztelaniak
ekarri zigun kiratsa,
beti kanpotar tiro artean
egiten genuen dantza
baina gu ere zerbait bagara
etzagun gal esperantza.

3)
Nahiz ta urtean badihoazen
hau egoera eskasa,
zaila da eta hau da tristea:
ezin hartua konpasa
Hainbeste urtez gertatu dena
ez ote dugu demasa?
jaunak hau ez da kontakizun bat
jaunak ez da jolasa:
bertan bait doa gure odola
izate eta arnasa.

4)
Espainiarrek beraz zeukaten
Euskadi ondo hezia
urte haietan galdu baitzuen
euskaldun askok bizia.
Abertzaleak lortu nahi zuten
gure independentzia
loratu zaigu bakan horiek
lehen ereindako hazia
eta betetzen ari da orain
lehen amets ikusia.

5)
Mina besterik ez dut ikusten
atzera begiratzean;
min hori poza bihurtuko da
aro berrian sartzean,
horra urrengo milurterako
zer nahi dudan hotz-hotzean;
aspaldidanik daramaguna
gure bihotzen ertzean,
behingoz Euskadi libre bat eta
preso guztiak etxean.

MATTIN